

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3772/23

לפני :
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט א' שטיין

המערערת : ילנה קוטובסקי

נ ג ד

המשיבה : מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בת"פ
019879-12-20 שניתן ביום 27.2.2023 על ידי כבוד
השופטת מ' גרינברג

תאריך הישיבה : י"ז בתמוז התשפ"ג (06.07.2023)

בשם המערער : עו"ד יעקב שבת
שם המשיבה : עו"ד מוחמד סראחנה

פסק-דין

תינוק בן 8 חודשים נשכח במכונית. לצערנו, אין זה המקרה הראשון שבו נשכח פעוט במכונית, אך במקרה דנן, הטרגדיה מתעצמת לנוכח עובדות כתב האישום בו הורשעה המערערת על פי הודאתה.

1. העובדות הצריכות לעניין פורטו בפסק דינה של ערכאה קמא ; בהחלטת השופט כשר מיום 16.5.2023 בבקשה לעיכוב ביצוע ; ובפסק דינו של בית משפט זה בע"פ 2840/23 קוטובסקי נ' מדינת ישראל (6.6.2023), פסק דין המתייחס לחלקו של הנאשם 1 בכתב האישום, שהוא בן זוגה לשעבר של המערערת (להלן : יעקב). משכך, אציג בקצרה ככל שניתן את הפרשה המזעזעת שבה נטלה המערערת חלק.

2. יעקב סיפק שירות הסעות לגן הילדים שבניהולו. ביום 17.11.2020 יעקב אסף את התינוק מביתו, אסף ילדים נוספים והוריד אותם מההסעה והכניסם לגן, מבלי לשים

לב שהתינוק נותר ברכב בחצר הגן. כארבע שעות לאחר מכן, הבחין יעקב כי התינוק נותר ברכב הסגור, ואז הכניס את התינוק לגן, שם שהתה המערערת ומטפלות נוספות. יעקב הפציר במערערת לעזור לתינוק, ובחלוף כ-15 דקות סיפר לה ששכח את התינוק ברכב. על אף שיעקב והמערערת הבחינו כי מצבו של התינוק חמור – בהיותו מחוסר הכרה וראשו שמוט – הם לא הזעיקו עזרה, ומשך כשעתיים ורבע ביצעו בו, יחד ולחוד, מעשים שונים בניסיון להשיב את התינוק להכרה. כך, המערערת נדנדה את גופו של התינוק על ברכיה; הפכה אותו על בטנו וטפחה על גבו וישבנו כאשר היא שופכת על ראשו וגופו מים בעת שראשו נשמט; סטרה על פניו כאשר ראתה כי הוא אינו מגיב; הכניסה לפיו כפית והפעילה לחץ על לשונו על מנת לאפשר כניסת מים לגופו. זאת, במספר הזדמנויות ולפרקי זמן ניכרים, כאשר כל אותה עת, התינוק לפרקים מחוסר הכרה, אינו מגיב, מצבו הרפואי חמור והוא מפרסם פרק זמן ניכר.

בחלוף כשעתיים ורבע, יעקב התקשר לאמו של התינוק ומסר לה בכזב כי התינוק אינו חש בטוב, כי הקיא פעמיים והוא חלש, עייף וסובל משלשולים. לבקשת האם, יעקב החזיר את התינוק לביתו, ואז נוכחה האם לראות כי מצבו של התינוק חמור, כי הוא רועד ומפרסם, אינו מגיב או מתקשר, מתקשה לנשום וסובל מעוויות בלתי רצוניות בפניו. התינוק הובהל באמבולנס לבית חולים כשהוא במצב קשה ונזקק להחייאה בחדר המיון.

משך 12 יום התינוק סבל מתרדמת עמוקה ופרוסים ואושפז בטיפול נמרץ. נוכח הדיווח הכוזב של יעקב, הצוות הרפואי התקשה לגלות מה הסיבה למצבו הקשה של התינוק, ועקב כך ניתן לתינוק טיפול תרופתי לא ייעודי ובלתי נחוץ ונעשו לו בדיקות מיותרות אשר גרמו סבל ניכר לו ולהוריו. הרופאים ביקשו מאמו של התינוק לברר מול גן הילדים פרטים על אודות יום האירוע, והאם פנתה ליעקב כדי לקבל מידע נוסף על שארע לבנה, אך הלה המשיך להציג לה מצג שווא כי התינוק ישן בשעות הבוקר בגן, ללא כל אירוע חריג, ופרסם לראשונה רק במהלך נסיעתם הביתה. האם שוחחה גם עם המערערת וסיפרה לה על מצבו החמור של התינוק וכי הרופאים אינם מצליחים לאבחן את הגורם למצבו. למרות זאת, לא סיפרה המערערת לאם על כך שבנה נשכח ברכב, ולא על כך שבוצעו בו במשך שעתיים פעולות לא מותאמות.

כתוצאה מהמתואר לעיל, התינוק סובל מנזקים קשים בלתי הפיכים, ויהיה תלוי כל ימי חייו בעזרת הזולת. הוא סובל מפגיעה מוחית ועיכוב התפתחותי ניכר בכל תחומי חייו, נזקק לטיפול תרופתי קבוע למניעת פרוסים ומשולב בגן שיקומי נוכח מצבו הרפואי, הקוגניטיבי והתפקודי.

3. בגין העובדות המתוארות לעיל, הורשעה המערערת על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, פרי הליך גישור, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירת התעללות לפי סעיף 368ג סיפא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק) והפרת חובה של אחראי לפי סעיף 337 לחוק. אציין כי כתב האישום המתוקן אינו מייחס קשר סיבתי בין מצבו הנוכחי של התינוק לבין המעשים המיוחסים למערערת וליעקב, וזאת לנוכח הקושי הראייתי בהוכחת קשר סיבתי כאמור.

בית משפט קמא השית על המערערת מאסר בן 16 חודשים; מאסר על תנאי בן 8 חודשים שלא תעבור את אחת העבירות בהן הורשעה או כל עבירה אלימות אחרת כלפי קטינים במשך 3 שנים מיום שחרורה; ופיצוי בסך 25,000 ₪. נציין כי על יעקב הושת עונש מאסר של 32 חודשים.

4. על רכיב המאסר נסב הערעור שלפנינו.

המערערת העלתה מספר טענות הנוגעות להליכי החקירה והגישור שעברה וטענה כי אלה היו בלתי תקינים, בין היתר, מאחר שאינה יודעת עברית וכתב האישום אינו מציג כדבעי את דמותה ואת חלקה האמיתי באירוע – דמות שולית, תלוית וכפופה ליעקב עקב חוסר מעמד בישראל. עם זאת, המערערת הדגישה כי היא מצמצמת את ערעורה לגזר הדין בלבד (סעיף 14 לכתב הערעור).

המערערת טענה, בין היתר, כי בהיותה חסרת מעמד בארץ, היא נאלצה לציית להוראותיו של יעקב שבו הייתה תלויה לחלוטין בהעדר מעמד ואמצעי מחייה; כי לאחר כ-40 שנה שבמהלכם טיפלה בבן המשותף לה וליעקב, בן חולה שנפטר מספר שנים לאחר שהגיע לארץ, היא ראתה עצמה כמיומנת ובעלת ניסיון לטפל בתינוק, והיא עשתה כמיטב יכולתה לטפל בו; כי בשעת מעשה פעלה תחת לחץ עצום במשימת הטיפול בתינוק ולא הייתה פנויה ולא מוסמכת להזעיק עזרה. המערערת הדגישה כי היא כיום בת 70, אין לה עבר פלילי, היא קיימה חיים נורמטיביים ומשכך אין להשית עליה עונש מאסר.

5. דין הערעור להידחות.

אכן, לא בנקל ישלח בית המשפט אישה כבת 70 אל מאחורי סורג וברזח לראשונה בחייה. שמנו עובדה זו נגד עינינו, אך מנגד, לא ניתן להתעלם מהנסיבות החמורות ומהתוצאה הקשה.

המערערת "טיפלה" בתינוק באופן לא אחראי בעת שהיה במצב קשה ביותר, לא דיווחה ולא הזעיקה עזרה רפואית, והעמידה פעוט חסר ישע בסיכון חיים ממשי. המערערת הוסיפה חטא על פשע בכך שהסתירה את האמת מאמו של התינוק. ניתן היה לצפות כי דווקא המערערת, שמשך 40 שנה טיפלה בבנה החולה, תבין לליבם של הורי התינוק, שבאותם ימים היטלטלו חייהם בדאגה לבנם התינוק. המערערת הפרה חובה אנושית-מוסרית בסיסית ביותר, ובכך נוסף למעשיה ולמחדליה מימד של כיעור ואדישות-אטימות לגורלו של התינוק. בהתחשב בכל אלה, העונש שהושת על המערערת הוא מתון ומאזן בין שיקולי הענישה השונים, ובוודאי שאינו מצדיק התערבות ערכאת ערעור.

ליבנו עם ההורים שחייהם השתנו מהקצה אל הקצה, ואשר ייאלצו להתמודד מדי יום ביומו עם תוצאות המעשים והמחדלים של יעקב והמערערת.

6. סוף דבר שהערעור נדחה.

המערערת תתייצב לריצוי עונשו ביס"ר נוה תרצה ביום 20.8.2023 עד לשעה 10:00, כשברשותה תעודת זהות. על המערערת לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 074-7831077, 074-7831078.

ניתן היום, כ' בתמוז התשפ"ג (9.7.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט